

ANKARA ÜNİVERSİTESİ
DİL VE TARİH-COĞRAFYA FAKÜLTESİ
FELSEFE BÖLÜMÜ
2017-2018 Öğretim Yılı

FEL 123 / 135
SOFİSTLER
DERİS İZLEĞİ

Ders Saatleri ve Yeri: Çarşamba 11.00 – 12.30 / DTCF 432 No'lu Sınıf

Dersin Amacı ve İçeriği: Felsefenin dizgesel bir yapı kazandığı Antik Yunan'dan bu yana, epistemoloji, ontoloji ve etik, zaman zaman biri diğerlerinin önüne geçse de hep bir arada var oldular. Buna bağlı olarak bilginin niteliği, nesnesi ile olan ilişkisinde ya da ilişkisizliğinde şekillenirken, doğru bilgiye göre eyleminin araştırılması ve sorgulanması olarak etik, doğrudan ya da dolaylı bir ilişki ile “doğruluk” kavramı çevresinde şekillenmiştir. Daha genel anlamıyla, *dünyanın kavramsal resmi* olarak ifade edilebilecek ve birer anlama ve bilme modeli olan *söylemlerin* dayandıkları temel kavram doğrudur. Diđer taraftan toplumu bir arada tutan ve onu bütünleştiren bir düşünce sistemi olarak ya da insana, içinde yaşadığı evren ve toplum hakkında derli toplu bir anlayış getiren her tür söylemin ve özellikle de bilimsel kuramların ‘bilimselliklerinin’ gücü, büyük oranda onların argümantatif temellerine ait doğrudur iddialarının gücü tarafından kurulmaktadır. Bu güç ise daha temel olarak *doğruluk* ve *gerçeklik* terimlerinin anlam kazandığı epistemolojik ve onunla doğrudan ya da dolaylı ilişkisi içerisinde ontolojik söylemler ile sağlanır. Bu nedenle de doğrudur terimine yönelik anlam incelemesi tüm söylemsel yapılar için kökensel bir araştırma niteliğindedir. Bu dersin amacı, kökenleri M.Ö. 500’lü yıllarda Sofist Düşünce’de açığa çıkmış ve bilginin belirleyici niteliği olan ‘doğruluk’un ölçütüne bağlı olarak savunulan (epistemolojik) görelilik kuramını incelemek ve nihilizmden temel farklarını belirginleştirebilmektir.

Ders Programı:

1. Hafta	Epistemoloji, ontoloji ve etik bağlamında ‘doğruluk’ kavramının tartışılması ve “Bilme / Bilgi Problemi”
2. Hafta	Bilginin temel niteliği: Doğrudur Kavramı; Doğrudur teorileri
3. Hafta	Sofistlere gönderimlerle doğrudur, gerçeklik farkı. Görelilik ve nihilizm tartışmasının temel argümanlarının incelenmesi.
4. Hafta	Öncüller: Dođa Filozofları
5. Hafta	Sofistlere Genel Bir Bakış, Sofist Düşüncenin genel çerçevesi
6. Hafta	Sofist Düşünceyi Açığa Çıkaran Nedenler
7. Hafta	“Epistemolojik Boşluk” nedir?
8. Hafta	Protagoras: İnsan her şeyin ölçüsüdür (...)
9. Hafta	Protagoras: İnsan her şeyin ölçüsüdür (...)
10. Hafta	Protagoras: Etik ve Politik Durum ve Sonuçlar
11. Hafta	Gorgias: Hiçbir şey var değildir (...).
12. Hafta	Son bir tartışma: Sofistlerin Felsefe Tarihindeki Yeri ve Genel kavramsallaştırmalar
13. Hafta	Son bir tartışma: Sofistlerin Felsefe Tarihindeki Yeri ve Genel kavramsallaştırmalar
14. Hafta	Genel Deđerlendirme

Ders Kitapları:

PLATON, **Devlet 1. Kitap**

PLATON, **Protagoras Diyalogu**

PLATON, **Sofist Diyalogu**

PLATON, **Gorgias Diyalogu**

Walter KRANZ, **Antik Felsefe**, Sosyal Yayınlar.

Frederick COPLESTON, **Ön-Sokratikler ve Sokrates**, İdea Yayınevi.

Ahmet CEVİZCİ, **İlkçağ Felsefesi Tarihi**, ASA Kitabevi.

Lazslo VERSENYI, **Sokratik Hümanizm**, Sentez Yayıncılık.

Wilhelm CAPELLE, **Sokrates'ten Önce Felsefe**, Pencere Yayınları.

Diđer Kaynaklar: Ders notları, ders içeriğine ilişkin diğer yapıtlar ve görsel ya da yazılı tüm kaynaklar kullanılabilir.

Deđerlendirme Ölçütü: Dönem içerisinde bir vize ve bir final sınavı yapılacaktır. Vize sınavının ağırlığı %40, Final sınavının ağırlığı %60'tır. İsteğe bağlı olarak hazırlanacak ödevler ve sunumlar final sınavına ek puan olarak eklenecektir.